

Gömrük xidməti hər bir dövlətin müstəqilliyinin əsas atributlarından biridir
Heydar ƏLİYEV

GÖMİRÜK

Xəbərləri

22 APREL 2022-ci il
№ 12 (1235)

Qəzet 1995-ci il
iyunun 30-dan çıxır

CUSTOMS NEWS

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin orqanı

ВЕСТНИК ТАМОЖНИ

Bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi yaşayacaq

Aprelin 22-də Şuşa şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı - Zəfər Qurultayı işə başlayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qurultaya geniş nişq söyleyib. Dövlətimizin başçısı qurultay iştirakçılarını salamlaşdırıdan sonra, Vətən uğrunda canından keçmiş, qohrancasına halak olmuş aziz şəhidlərimizin xatirəsi bir daşıqlıq sıkılığa yad edilib.

Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, biz şəhidlərimizin qanını döyüş meydanında aldıq, qisasını düşməndən döyüş meydanında aldıq. Onların qanı yerdə qalmadı, bu, onların yaxınları üçün, qohumları üçün, bütün Azərbaycan xalqı üçün təselli verir.

Biz bu gün azad Qarabağda, azad Şuşada Dünya Azərbaycanlılarının Qurultayı keçiririk. Bu qurultayın adı Zəfər qurultayıdır və bu, töbidi. Cümlə tarixi Zəfərdən sonra ilk defədir ki, dünya azərbaycanlıları toplaşır, qurultay keçirir və türümüyyət Zəfər adı xalqımızın çox yarasıdır. Siz buraya Zəfər yolu ilə gəlmənizin, qurultayın adı Zəfər qurultayıdır. Hazırda ölkəmizin müxtəlif yerlərində, ilk növbədə, azad edilmiş ərazilərdə Zəfər muzeyləri inşa edilir.

Bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi əbdi yaşayacaq, bundan sonra bizim dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq. Bu, böyük xoşbəxtlikdir - hamımız üçün, Azərbaycanda yaşayınlar, Azərbaycan vətəndaşları üçün, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üçün. Bu tarixi missiyani həyata keçirən bizim qohrancan övladlarımız tarix qarşısında, xalq qarşısında, Vətən qarşısında müsələz xidmətlər göstərmisler. Müstəqillik dövründə yetişən gənclər, vətənpərvərlik rühündə yetişən gənclər bu tarixi hadisəni, tarixi müdafiəni Azərbaycan xalqına bəxş etmişlər.

Buraya gələrkən 2001-ci ildə keçirilmiş ilk qurultayı xatırlayırdım. Bildiyiniz kimi, ulu öndər Heydar Əliyevin tövəbbüs ilə ilk qurultay 2001-ci ildə keçirilmişdir. Ulu öndər dərin mazmunku çıxışında, eyni zamanda, töbii ki, Qarabağ problemi ilə bağlı öz fikirlərini bildirmişdir və deməmişdir ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyüünü bərpa edəcək, işgal altında olan torpaqlar işğaldan azad edəcək və Azərbaycan xalqı öz dədəbaba torpaqlarına qaydadacağıdır. Biz - ulu öndərin davamlıları bu sözləri gərgəya çevirdik və V qurultaya hazırlıq işləri başlayarkən məmən məruzə edildi və məmən dedim ki, bu qurultay mütləq Şuşada keçirilməlidir. Əminəm ki, qurultay iştirakçıları da buna çox müsbət yanaşınlar və böyük həvəsle Şuşaya qədim Şuşaya, bizim mədənyatımızın paytaxtı olan Şuşaya gəlmişlər. Şuşa da öz doğmalarını bax, belə güñüs həva ilə qarşılıqlı və bu, bəhədə onu göstərir ki, bura bizim təxərriximizdir. Hətta təbiət, güñüs da bizim təxərriximizdir.

Qarabağ münaqişəsinin həll edilməsi Prezident kimi mənim üçün başlıca vəzifə idi. Vəzifəyə seçildiyim ilk gündən bu günə qədər bəmələnin həlli və postmələnin həlli tərəfdən Azərbaycanın xeyrinə inkişaf etmisi mənim üçün başlıca vəzifədir və bütün güclər səfərə edilmişdir. Biz hamımız - ham Azərbaycanda yaşayan Azərbaycan vətəndaşları, dünya azərbaycanlıları bir nöqtəyə vururduq, hər hədəfə惆atqatçılıq üçün çalışırıq. Mən deyirdim ki, bizer birimiz hər gün bə müqəddəs günü yaxınlaşdırmaq, öz eməyimizlə, işimizlə, hərəkət yeri və torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə Azərbaycan müəsir orduya malik olmuşdur, buna görə gənc nəsil vətənpərvərlik, düşmən nifrat. Vətənə sadəqət rühündən tərbiyə olundur, buna görə işğalçıları işğaldan azad olunmasından daha vacib və ali vəzifə idim. Məhz buna görə ordu quruculuğu sürətli aparılmışdır, buna görə

Bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi yaşayacaq

əvvəli 1-ci səh.

Məcburən noyabrın 10-da kapitulyasiya aktı imzaladı və biz bir güllə atmadan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarını geri qaytardıq. Beləliklə, biz müharibəni hərbi-siyasi yollarla həll etdik. Yenə də deyirəm, təkbaşına, heç bir vasitəçi olmadan.

Vasitəçilərə gəldikdə, efsuslar olsun ki, bu gün də hələ də Minsk qrupu haqqında Ermənistanda yüksək vəzifəli şəxslər sözlər deyirlər. Hesab edirəm ki, bu, əbəsdir, bunun heç bir mənəsi yoxdur. Minsk qrupu faktiki olaraq 2019-cu ildə iflic olmuşdur. 1992-ci ildə bu məsələni həll etmək üçün mandat almış bu qrup faktiki olaraq heç bir nəticə əldə etməmişdir. İndi bu qrupun tarixçəsinə və hərəkətlərinə, verdiyi təkliflərə nəzər yetirərkən bir daha görmək olar ki, bu qrup məsələni həll etmək üçün yaramamışdır. Sadəcə olaraq, biz o vaxt bir qədər sadəlövh idik. Bu qrup məsələni həll etmək üçün yox, işğalı əbadılış-dirmək üçün yaradılmışdır. Minsk qrupunun həm-sədr ölkələrində erməni lobbi qrupları çox təsirlidir. Məhz buna görə 28 il bu qrupun heç bir nəticəsi olmamışdır.

2019-cu ildə issa qrupun fəaliyyəti demək olar ki, dayanmışdır. Bunun da səbəbi Ermənistanın yeni rəhbərliyinin çox qəribə davranışlı olmuşdur. Çünkü Ermənistanın yeni rəhbərliyi 2018-ci ildə hakimiyətə gələndə həm Minsk qrupunda, həm, - onu da açıq deməliyəm, - bizdə də bəzi ümidişlər var idi ki, indi kriminal xunta rejim artıq devrildi və hakimiyətə gələn yeni nəsil siyasətçilər reallığı dərk edəcəklər, anlayacaqlar ki, Azərbaycanla mübarizə aparmaq, müharibə aparmaq onların iqtidarında deyil. Demək olar ki, bir il ərzində aparılan fəal danışqlar bu fikri daha da gücləndirirdi. Ancaq 2019-cu ildə Ermənistan rəhbərliyi tam fərqli mövqə sərgiləməyə başlamışdır. Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən səsləndirilən cəfəng fikirlər faktiki olaraq danışqlar prosesinə son qoymuşdur. "Qarabağ Ermənistandır və nöqtə" deməklə danışqlar prosesinə son qoyuldu və bu açıqlamadan sonra mənimlə görüşə gələn Minsk qrupu demək olar ki, çox qeyri-müəyyən və ziyyətdə idi. Çünkü bu bəyanatdan sonra hər hansı bir danışqların aparılması qeyri-mümkündür. Çünkü danışqların mahiyyəti ondan ibarət idi ki, işğal altında olan torpaqlar azad olunacaq.

Faktiki olaraq Minsk qrupu ondan sonra, hətta görünüy naminə hər hansı bir fəaliyyət göstərə bilmədi. Ancaq Ermənistən rəhbərliyi daha uzağa getdi. Ondan sonra biza qarşı açıq təhdidlər dila getirildi. Yeni torpaqlar uğrunda yeni müharibə ilə bizi hədələdilər. Amma yenə də beynəlxalq ictimaiyyət buna susdu. Bu, açıq təhdiddir. Özü də işğalçı dövlət tərəfindən işğala məruz qalan dövlətə qarşı növbəti təhdiddir. Yəni, bizi növbəti işgalla hədələyirdilər. Ancaq nə BMT, nə ATƏT, nə başqa təşkilatlar, nə Minsk qrupu heç bir açıqlama verməmişdi. Əlbəttə ki, işğalçı bundan ruhlanaraq daha da azgınlaşmışdı və faktiki olaraq Ermənistən tərəfindən onilliklər ərzində uydurduğu mifologiyaya inanmağa başlamışdı. Biz bu mifologiyani darmadağın etdik, cəmi 44 gün ərzində düşməni torpağından qovduq, Ermənistən bizim qabağımızda diz çökdü, başını əydi, kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu, imdad dilədi və bu gün də həmin vəziyyətdədir. Bu gün də yer qalmayıb qapısını döyməsin ki, amandır Azərbaycan bizi hədələyir, Azərbaycan bizi burada boğmaq istəyir. Biz öz vəzifəmizi icra etmişik. Bizim başqa dövlətlərin torpağında gözümüz yoxdur, heç vaxt olmayıb. Ancaq biz öz torpağımızı heç kimə verəsi deyilik və İkinci Qarabağ müharibəsi bunu bir daha sübut etdi.

Yəni, münaqişəyə son qoyan Azərbaycan əsgəri oldu, qəhrəman Azərbaycan əsgəri. Müharibənin son hadisələri məhz burada - Şuşada baş vermişdir. Sildirim qayalara dırmaşaraq bizim qəhrəman əsgərlərimiz, zabitlərimiz demək olar ki, əlbəyaxa döyüşlərdə burada topla, tankla, artilleriya ilə silahlanmış Ermənistan ordusuna qalib gəldilər. Şuşa Zəfərindən sonra faktiki olaraq Ermənistan cəmi bir gün dirəniş, - əgər buna dirəniş demək mümkündürse, - göstərməyə cəhd etmişdir və noyabrın 9-da artıq kapitulyasiya aktını imzalamaya hazır olduğunu bildirmişdir.

Biz müharibəni də ləyaqətlə aparmışıq, postmüharibə dövründə də özümüzü ləyaqətlə aparırıq. Artıq postmünəaqişə dövrünün nəticələri haqqında danışmaq olar. Çünkü bir daha demək istəyirəm, bizim Qələbəmiz, özü də 44 gün ərzində əldə etdiyimiz Qələbə bir çoxları üçün gözlənilməz idi. Hərbi ekspertlər, siyasetçilər, bu məsələ ilə məşğul olan müxtəlif təşkilatların nümayəndəleri bizi həmişə deyirdilər ki, bu müharibəni Azərbaycan uşaqlıqda bilməz. Çünkü Ermənistan bu 30 il ərzində işgal edilmiş torpaqlarda istehkamlar qurmuşdur, müdafiə xətləri qurmuşdur. Eyni zamanda, Qarabağın təbii relyefi elədir ki, torpaqları azad etmək çətin olacaq. Çoxlu itkişlər olacaq, ancaq nəticədə bütün bu fərziyyələr demək olar ki, etibarız oldu.

demək olar ki, etibarsız oldu.
Onlar bir məsələni diqqətdən kənarda qoymuşdu-
lar - Azərbaycan xalqının əzminini, Azərbaycan əsgə-
rinin gücünü, Vətən sevgisini. Bəli, düzdür, bəzi yer-
lərdə beş, bəzi yerlərdə altı müdafiə xətti qurulmuş-
du, istehkamlar qurulmuşdu, tikanlı məftillər, dəmir
parçaları və sair. Bölğənin coğrafiyası bizim üçün
çox əlverişləş idi. Bütün bunlara baxmayaraq, az itki
verməkla, Ermənistan ordusundan iki-üç dəfə az itki
verməkla biz tarixi missiyamızı yerinə yetirdik və
son nəctəni kurdadı, tarixi sehərimizdə qeyd edic

Bu gün Şuşaya gələn hər bir insan, hər bir azərbaycanlı görür ki, Şuşa Azərbaycan şəhəridir. Əgər belə olmasaydı, Şuşa belə ağır vəziyyətdə olmazdı. Siz, indi buraya gələn qonaqlar müharibədən ilyarım keçəndən sonra gəlirsiniz. Əgər müharibədən dərhal sonra gəlsəydimiz, görərdiniz ki, nə vəziyyətdədir. Hələ də dağlımış vəziyyətdədir. Ancaq Şuşa bərpa olunur, Şuşa dirçəlir və Şuşanın dirçəlməsi ilə bağlı gedən işlər çox genişmiqyaslıdır və bu haqda sizə məlumat veriləcək.

Əgər bu şəhər ermənilərə mənsub olsaydı, bu günə qoyardılarımı bunu? Burada cəmi 1800 adam yاشayırı. Özü də onların 90 faizi hərbçilər və onların ailə üzvləri idi. Burada bir dənə də salamat tarixi bina qalmamışdır. Ermənilər 17 bulağın 17-sini də qurutmuşdular, məscidlərimizi təhqir etmişdilər, sökmüşdülər, saraylarımızı sökmüşdülər. Yəni, bir dənə də burada yeni bir bina tikilməmişdi. Sadəcə olaraq, bizim təbii sərvətlərimizi istismar ediblər və təkcə Şuşa yox, bütün digər şəhərlər də eyni vəziyyətdədir. Tamamilə dağlımış Ağdamı xarici ekspertlər, jurnalistlər Xirosimaya bənzədirlər. Bəli, Xirosimə atom bombası nəticəsində məhv edildi. Ağdam zində ordu quruculuğu sahəsində çox böyük işlər görüldü. Bu işlərin bir hissəsi içtimaiyyətə təqdim edildi, bir hissəsi, əlbəttə ki, təqdim edilə bilər. Ancaq hər kəs bilməlidir, bu gün Azərbaycan Ordusunu istənilən vəzifəni icra edə bilər. Həm döyi qabiliyyəti, həm milli ruh, həm mənəvi ruh, silahlı sursat, texnika, yeni döyüşkən hərbi birləşmələrin yaradılması - bütün bunları biz məhz ona görə edirik, erməni faşizminin hələ də təzahürleri var və bəzən hər an erməni faşizmini, - əgər bir daha baş qaldırsı - əzməyə hazır olmalıdır və hazırlıq. Ermənistana bunu yaxşı bilir, yaxşı başa düşür və heç vaxt bunu unutmamalıdır.

simaların sonbası neticesinde məhv edildi. Ağdaları və digər şəhərlər erməni vandallığı nəticəsində məhv edildi. Birinci Qarabağ müharibəsi dayanandan sonra 30 il ərzində binaları daş-daş söküb, daşıyıb satmışdlar və beynəlxalq təşkilatların hesabatlarında bu, var. Qəbirləri qazırdılar, ölülərin qızıl dislərini çıxarırdılar. Yəni, Ermənistən və erməni xalqı bu vəhşiliyi görə dünyaya miqyasında rəzil oldu. Ona görə gələn hər qonaq, azad edilmiş torpaqlara gedən hər qonaq erməni vəhşiliyini görün və görməlidir. Biz bundan sonra ancaq və ancaq güclənəcəyə və postmühəribə dövrü bunu bir daha göstərdi. Hər ərazilərin bərpası, həm beynəlxalq müstəvədə adımlarımız bizim gücümüzü göstərdi. Çünkü postmühəribə dövrü çox həssas bir dövrdür və artıq yarım keçəndən sonra tam əminliklə demək olar ki biz bu çətin sınaqdan da şərəflə çıxdıq. Aparıcı beynəlxalq təşkilatlar postmühəribə reallıqlarını qəbul etdilər. BMT, hansı ki, Susada beynəlxalq tədbirlərinə qəbul etdi.

hər qonaq erməni vəhşiliyini gorur və gorməlidir. Görməlidir ki, biz təkcə işgalçını yox, faşistləri məhv etdik. Onların Birinci Qarabağ müharibəsində, İkinci Qarabağ müharibəsində, iki müharibə arasındakı dövr ərzində bütün əməlləri faşist əməlləridir. Bizim dinc şəhərlərimizi müharibə dövründə ballistik rakətlərlə atəş tutmaq, insanları məhv etmək faşizm deyil, bəs nədir? "Tocka-U", "SCUD", "İskəndər-M" raketi ilə Şuşa vurulmuşdur. Qar əriyəndən sonra Şuşada, şəhərin mərkəzində "İskəndər-M" rakətinin qalıqları aşkarlanmışdır və bir daha biz sübut etdik ki, Ermənistan bu ölümcül silahdan, etdi. BMT, hənsi ki, Şuşada beynəlxalq tədbirdə keçirmişdir. Avropanın İttifaqı hazırda Azərbaycan-Ermənistan arasında normallaşma prosesində çox fəaliyyət göstərir. ATƏT, hənsi ki, çox yaxşı başa düşür. Minsk qrupu artıq yoxdur. Düzdür mən, bir neçə aylardan əvvəl, hələ Rusiya-Ukrayna müharibəsinin dən əvvəl deməmişdim, məndən soruşmuşdular ki, Minsk qrupu nə ilə məşğul olacaq? Dedim ki, 2020-ci ildə onların yaranmasının 30 illik yubileyidir. Yubiley keçirəcəklər, sonra pensiyaya gedəcəklər. Anma Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan sonrakı heç yubiley keçirməyə bunlarda fırsat olmadı.

qadağan edilmiş silahdan ve onlarda heç cür olmayan silahdan istifadə edib. Buna inanmayanlar gəlib Hərbi Qənimətlər Parkında “İskəndər-M” raketinin qalıqlarını görə bilərlər.

Biz fəşizmi məhv etdik. Biz Cənubi Qafqazi fəşizmdən xilas etdik. Ancaq hələ də fəşizmin təza-hürləri baş qaldırır, hələ də Ermənistanda bəzi dairələr və dünya erməniliyi, xarici ölkələrdə yaşayan ermənilər bizi hədələməyə çalışırlar. Amma İkinci Qarabağ müharibəsinin tarixçəsi onların yadından çıxmamalıdır. Biz gücümüzü artırmışq. İlyarım ər-

Digər beynəlxalq təşkilatlar - məsələn, sədrli etdiyimiz Qoşulmama Hərakatı, İsləm Əməkdaşlı Təşkilatı, bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bizini mövqeyimizi dəstəkləmişlər və postmünaqişə reallıqlarını qəbul etmişlər. İndi qonşu ölkələr 3+3 formatda beş ölkə hazırda əməkdaşlıq formatı yaradıbdırlar. Qonşu ölkələrin hamisi postmünaqişə reallıqlarını qəbul etmişlər. Büyük dövlətlər - Amerika Birliyiqi, Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Amerika Prezidenti, Böyük Britaniyanın Baş naziri mənə göndərdikləri məktublarda bu, açıq-aydın göstərilir. Yer-

gördük, həm də ondan əvvəlki dövrdə. Hətta erməni radikal qüvvələrinin fiziki hücumlarına baxmayaraq, - onlar yenə də say coxluğundan istifadə edib bizim fəllara qarşı cinayət törətnişlər, - azərbaycanlılar öz sözünü demişdilər, bu gün də bunu etmək lazımdır.

baycan-Ermənistən əlaqlarının normallaşması məsələsi gündəlikdədir. Yenə də bu gündəliyi biz ortaya qoymuşdur. Bütün ağrılı məqamlara baxmayaraq, işgala baxmayaraq, edilmiş bu vəhşiliklərə baxmayaraq, bölgənin goləcəyi naminə biz hesab edirik ki, buna ehtiyac var və biz sülh gündəliyi təqdim etdiyik və Ermənistandan hər hansı bir cavab gəlmədi. Beynəlxalq təşkilatlar da demək olar ki, buna o qədər də maraq göstərmədilər. Ona görə biz konkret olaraq beş prinsipdən ibarət təklif irəli sürdüük və Ermənistən bu beş prinsipi qəbul etdi. Beləliklə, Ermənistən rəhbərliyi rəsmən bəyan etdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövülüyünü tanyır və Azərbaycana hər hansı bir ərazi iddiası yoxdur və goləcəkdə də olmayacaq. Hesab edirəm ki, bu, postmünaqisə dövrü üçün mizə qarşı bu ədalətsizlik hansı mənəviyyata sağır?

Bu, tarixdir. Bu tarixi biz bilməliyik. Bu tarixi bilmədən 1980-1990-ci illərin tarixi yarımcıq qalaçaq. Ondan sonra 1980-ci illərin sonlarında başlamış separatizm meyilləri faktiki olaraq Qarabağın böyük hissəsini Azərbaycandan qopardı. Hələ Sovet İttifaqı dövründə bunu etdilər. Xüsusi idarəetmə komitəsi yaradıldı və Moskvadan bir ermənipərəst adam təyin olundu. Ondan sonrakı tarix də bəllidir. Bax, bizim xalqımız iki əsr ərzində bütün bu ıztirablardan keçib və nəhayət, öz sözünü deyib. Nəhayət, “dəmir yumruq”la düşmənin başını əzib, tarixi ədaləti və milli ləyaqəti bərpa edibdir. Ona görə, çox vacibdir ki, bu tarixi məqamlar daim diaspor təşkilatlarının gündəliyində olsun.

Əlbəttə, mən çox şadam ki, xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız Azərbaycan ilə daim temasdaşırlar. Dövlət Komitəsi ilə temasdaşırlar və gəndərində işlər.

Hazırda iki ölkənin xarici işlər nazirləri, nazirlilikləri işçi qrupları formalasdırıv və hesab edirəm ki, yaxın gələcəkdə konkret danişqlara başlamaq lazımdır və danişqları çox uzatmaq lazım deyil. Çünkü məhz beş prinsip əsasında sülh müqaviləsi imzalanacaq. Ona görə müqavilənin mətni tezliklə hazırlanıbilər, imzalana bilər və beləliklə, Ermənistanla Azərbaycan arasında əlaqələr, o cümlədən diplomatik əlaqələr yaradıla bilər. Bu təklifi irəli sürməklə bir daha biz xoş niyyətimizi göstəririk və yənə də deyirəm, uzaq-görənlək göstəririk. Ermənistanda hərdənbir baş qaldıran revanşist qüvvələr bilməlidirlər ki, bu, Ermənistən üçün yegana çıxış yoludur və bəlkə də son şansdır. Əgər bundan imtina etsələr, onda biz də Ermənistənən ərazi bütövlüyüünü tanımayaçaqı, bunu təmasdadırlar, Dövlət Komitəsi ilə təmasdadırlar və müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları arasında koordinasiya da təkmilləşir. Bu da çox vacibdir. Əlbəttə, biz hamımız - Azərbaycanda yaşayan azərbaycanlılar isteyirik ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətəni ilə sıx bağlı olsunlar. Heç olmasa ildə bir dəfə hər bir azərbaycanlı öz ailəsi ilə Azərbaycana golsa çox yaxşı olar - xüsusilə azad edilmiş torpaqlara getmək üçün. İndi bu gün biz qurultayı Şuşada keçiririk. Ancaq azad edilmiş ərazilər 10 min kvadratkilometrdən çoxdur və indi marşrutlar da açılır, aeroportlar da tikilir. Ona görə gəliş-gediş çox rahat olacaq.

Əlbəttə, çox isteyirik ki, ikinci, üçüncü nəsil azərbaycanlılar öz mədəniyyətinə bağlı olsunlar. Əlbəttə, bu, e-sədər də asan məsələ deyil. Burada onlar illik

rəsmən bəyan edəcəyik. İkinci Qarabağ mühəribəsinin nəticələrini nəzərə alaraq Ermənistan tərəfi yaxşı başa düşməlidir ki, bu addım nəyə gətirib çıxaracaq. Amma yenə də dediyim bütün bu müsbət məqamlara baxmayaraq, hər birimiz - həm Azərbaycan hökuməti, həm səfirliliklər, diaspor təşkilatları, bütün fəallar yeni reallıqları dünya ictimaiyyətinə çatdırımalıdırlar. Sizin - xaricdə yaşayan azərbaycanlıların bu sahədə daha böyük imkanlarınız var. Son illər ərzində bizim diaspor təşkilatlarımız çox fəallaşıb, həm ikinci Qarabağ mühəribəsində biz bunu bu, o qədər də asan məsələ deyil. Burada onlar ilk növbədə Azərbaycan dilini bilməlidirlər. Burada əlbəttə ki, təkcə ailələrdə Azərbaycan dilini yaşatmaq mümkündür, ancaq kifayət deyil. Ona görə Azərbaycan məktəblərinin, bazar günü məktəblərinin açılması istiqamətdə də biz hər zaman kömək göstərməyə hazırlıq. Əslində bunu edirik. Bəlkə də bunu daha da təşkilatlaşmış şəkildə etmək lazımdır. Çünkü Ana dili əsas amildir. Ana dili bütün Azərbaycan vətəndaşlarını birləşdirir. İkinci Qarabağ mühəribəsinin tarixini yaxşı bilməlidirlər.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikası

01.01.2022 - 31.03.2022

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə	Min ABŞ dolları ilə	İxrac və idxlən xüsusi çökisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	10 908.07	10 908 070.47	100.00
o cümlədən:			
İxrac	7 980.93	7 980 926.82	73.17
İdxal	2 927.14	2 927 143.65	26.83
Xarici ticarət saldoşu	5 053.79	5 053 783.17	-

2) Büdcə daxil olmalari haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	302 536.60
ƏDV üzrə	888 079.30
Aksızlırlar üzrə	29 190.20
Yol vergisi üzrə	12 135.00
Cəmi	1 231 941.10

3) Xarici ticarət iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	152
Xarici ticarət iştirakçılarının sayı o cümlədən:	19 260
- Fiziki şəxslər üzrə	13 511
- Hüquqi şəxslər üzrə o cümlədən:	5 749
- dövlət sektor	162
- özəl sektor	5 587

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 10 908 070.47 min ABŞ dolları o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 2 927 143.65 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı - 6 075 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İdxalda xüsusi çökisi (faiz)
Sektorlar üzrə		
Dövlət sektor	441 522.94	15.08
Özəl sektor	2 194 827.30	74.98
Fiziki şəxslər	290 793.41	9.94
Ölkə gruppaları üzrə		
MDB ölkələri	812 224.99	27.75
Al ölkələri	457 437.45	15.63
Diger ölkələr	1 657 481.21	56.62
İdxal əməliyyatlarının həcmi:		
- yüksək həddi	997 649.82 (fevral)	-
- aşağı həddi	952 472.02 (mart)	-
- orta aylıq artım (+, -)	-12 274.89	-
Humanitar yük, təmənnəsiz kömək və texniki yardım	16 378.24	0.56

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 7 980 926.82 min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 1 910 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İxracda xüsusi çökisi (faiz)
Sektorlar üzrə		
Dövlət sektor	3 106 388.15	38.92
Özəl sektor	4 853 582.33	60.81
Fiziki şəxslər	20 956.34	0.27
Ölkə gruppaları üzrə		
MDB ölkələri	575 361.61	7.21
Al ölkələri	5 167 130.96	64.74
Diger ölkələr	2 238 434.25	28.05
İxrac əməliyyatlarının həcmi:		
- yüksək həddi	3 086 664.08 (yanvar)	-
- aşağı həddi	2 013 314.53 (mart)	-
- orta aylıq artım (+, -)	-536 674.77	-
Qeyri-neft sektor (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	727 204.22	9.11
Humanitar yük, təmənnəsiz kömək və texniki yardım	812.74	0.01

4.3. Avtomobilərin idxlən haqqında məlumat

XİF MN üzrə malın kodu	Mahn adı	Miqdarı (ədəd)	Statistik dəyəri (min ABŞ dolları)
	Cəmi idxlən olunmuşdur o cümlədən:	17 102	189 354.80
8702	Sürəcə daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş mühərriliklə naqliyyat vasitələri	90	10 478.18
8703	Ösəsnə adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilər və digər mühərriliklə naqliyyat vasitələri	15 934	148 734.32
	ondan:		
870340, 870350, 870360, 870370	daxili yanma mühərriliklə yanaş elektrik mühərriliklə dərəkətə getirilən naqliyyat vasitələri	3 140	26 950.07
870380	yalın elektrik mühərriliklə dərəkətə getirilən naqliyyat vasitələri	70	1 976.80
8704	Yük daşımaq üçün mühərriliklə naqliyyat vasitələri	1 012	22 462.44
8705	Xüsusi təyinatlı mühərriliklə naqliyyat vasitələri	66	7 679.86

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac (min ABŞ doll.)	İdxal (min ABŞ doll.)	İdxala nisbətən %-la
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	15 631.97	0.20	3 029.33 0.10
Sərbətə dövrlər ilə hesablaşma (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	3 422 087.15	42.88	2 593 998.13 88.63
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa) üzrə malların keçirilməsi	3 422 087.15	42.88	2 593 998.13 88.62
23 – Dövlət kreditinin üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	154.21 0.01
26 – Dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00 0.00
Kliring üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	11.50 0.00
31 – Kliring valyutalar ilə hesablaşmalar (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	0.00 0.00
36 – Dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa malların keçirilməsi	0.00	0.00	11.50 0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	4 843.82	0.06	181 311.95 6.19
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	4 843.82	0.06	181 311.95 6.19
43 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00 0.00
Miassisa va obyektorların təkintisi haqqında sazış-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00 0.00
72 – MDB ölkələri öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	0.00 0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar	0.00	0.00	0.00 0.00
80 – Digerləri	4 538 363.88	56.86	148 638.53 5.08
	7 980 926.82	100.00	2 927 143.65 100.00

6) Daşınan yükler haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)
- İxrac o cümlədən:	11 241 065.18
dəniz nəqliyyatı	15 651.81
dəmir yolu nəqliyyatı	635 134.18
avtomobil nəqliyyatı	421 903.98
hava nəqliyyatı	19 782.91
poçt gəndəri	2.86
stasionar nəqlietmə vasitələri	10 148 355.76
özü hərakət edən vasitələr	233.68
- İdxal o cümlədən:	1 710 592.87
dəniz nəqliyyatı	147 666.08
dəmir yolu nəqliyyatı	791 621.57
avtomobil nəqliyyatı	711 617.20
hava nəqliyyatı	2 194.68
poçt gəndəri	75.18
stasionar nəqlietmə vasitələri	49 787.06
özü hərakət edən vasitələr	7 631.10
Cəmi	12 951 658.05

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat